

УДК 130.2

Попадюк О. П. – ст. гр. КА-21

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

МУЗИКА ЯК ПРОЯВ ФІЛОСОФСЬКИХ ПОГЛЯДІВ

Науковий керівник: к. філос. н., доцент Цвіркун В. М.

Кожна людина неодмінно хоча би інколи слухає музику. Сучасну молодь цим фактом не здивуєш. Проте далеко не всі вникають в більшу глибину цього питання. Чому люди слухають музику? Яку музику вони слухають? Що важливіше: мелодія, чи слова? Хто пише музику? Для чого це потрібно?...

Однозначно музика – є проявом людського «Я» і тут не важливо чи ви є її творцем, чи слухачем. Ось тут і перша спільність музики і філософії – вони є певними проявами людської сутності. У поривах мелодії, музичних відтінках, у гармонізаціях і штрихах композитор викладає своє ставлення до навколишнього світу, до певної ситуації або події. Вкладає частинку своєї душі і емоції в поєднання звуків. Психологи навіть можуть визначити характер людини, її емоційний стан в даний період виходячи з того, що саме вона слухає в даний час.

Філософія Піфагора, Боеція, Кеплера, Ніцше і багатьох інших мислителів надихалась музикою. Мало хто знає, що німецький філософ Фрідріх Ніцше був ще й композитором та музикантом. Платону належить така фраза : «У високих і низьких тонах, в прискореннях та уповільненнях, які безмежні, невже не відбувається те ж саме: одночасно породжується грань і створюється найдосконаліша музика?».

Античні філософи вважали красою гармонійне поєднання частин між собою і у цілому, означуваному як «Єдине».

Всесвіт був ототожнений з монохордом – одним з перших музичних інструментів стародавніх греків. Кожна планета має своє звучання, що виникає внаслідок тертя сфер і ефіру. Так народжується світова музика - *Musica mundana*. Ця музика є непізнаваною і недосяжною для чуттєвого сприйняття, її можна досягнути лише інтелектуально. Але людина може насолоджуватися інструментальною музикою, яка має наслідувати музику світову. Людська душа породжує *Musica humana* – людську музику, яка є результатом абстрагування інструментальної музики і віддзеркаленням музики небесної. Такий поділ музики на світову, людську та інструментальну також був притаманний філософському розумінню музики упродовж усього Середньовіччя.

За зміною музичних улюбленців, через так-звані музичні чарти, можна прослідкувати зміни людських уподобань, їх потреб. Молодше покоління більше асоціюється з танцювальними ритмами, в яких зображена їхня жага до пристрасті, емоційності і гарячкватість характеру. В той же час часта зміна їх музичних уподобань говорить про пошук себе у текстах чи акордах виконавців. Більш старше покоління цінує у музичних композиціях глибину думок, певні родзинки у звучанні.

Мрійники люблять глибину поезій, творчі особистості – загадковість поєднань, бунтарі в музиці шукають місце для випуску своєї агресії. Та неодмінно кожних слухач шукає в музиці себе, частинку свого настрою і думок, які такі близькі йому.

Ми кохаємо, подорожуємо, сумуємо, протестуємо чи просто мріємо а наша емоція тут же знаходить музичний супровід свого стану.